O viață în ziua de...

— “A Life in the Day Of ...”—

de Frank M. Robinson

Traducerea: Cătălin Teniță

Are să fie o petrecere tare, gîndi Jeff cercetîndu-se în oglinda de la baie, chiar dacă pregătirile fuseseră o durere în cur. Avea perciunii aranjați de un profesionist, dar trebuise să-şi facă mustața şi barba singur, barba îndreptîndu-şi-o atît de atent încît era cît de buclată trebuia, iar mustața pigulindu-şi-o fir cu fir ca să stea bine. Dar efectul merita - extraordinar, însă nu excesiv de extraordinar.

Zîmbi în oglindă, iar imaginea îi întoarse zîmbetul: părul lung, brunet căzîndu-i pe umeri, bretonul ondulîndu-i-se pe frunte pînă deasupra sprîncenelor, ochii albaştri strălucind, dinții mai albi decît orice, pielea bronzată, sănătoasă, netedă - spuneți ce vreți despre cei de la WASP, gagiilor, dar e greu să nu te uiți la ei. Zîmbi iarăşi, zîmbetul îl prinse şi încercă cîteva expresii: Privirea Sincerului, care poate muta munții, sau cel puțin o puicuță din camera de zi în dormitor; tinereasca privire *Totul Este Posibil, Numai Să Crezi,* privirea *Ajută-mă!* pentru ticăloşii bătrîni şi, în sfîrşit, cea a Indiferenței Iritate. Nu-i rău, nu-i rău deloc.

Încă un ultim zîmbet şi îşi scutură capul amuzat. La dracu, e un ticălos arătos! Dumnezeu să binecuvînteze genetica sau dracu ştie ce!

Se retrase din fața oglinzii, îşi netezi veştmîntul asemănător cu o togă, îşi drapă umărul stîng şi o prinse deasupra claviculei. Mişto, tare mişto! O luase de la băieții Hare Krishna, dar să mai treacă vreo lună şi va fi a lui, *lucrul lui.* Îşi mai dădu cu puțină loțiune de lămîie pe față, izbucni într-o privire admirativă în fața oglinzii, apoi intră în sufragerie pentru verificarea finală.

Stereoul fusese programat cu un Glenn Miller timpuriu pentru început - muzică ambientală la fel de bună ca un rîs cristalin - apoi o veche înregistrare Beatles, nişte rock country pe la miezul nopții, cînd toți erau matoli din cauza ierbii sau a vinului, şi în sfîrşit nişte benzi de clavecin cînd lumea voia să facă dragoste.

Pe măsuță, cartofi prăjiți, tărie, salam şi brînză sub Vălul Sarazin (riscant, însă o distracție mişto - „E doar să ne amintească, gagiule" - iar el putea ieşi basma curată din chestia asta). Noul număr din „Barb", un vechi exemplar din „Crawdaddy" şi numărul special de marți din „Times". Cel cu fotografia aceea în care el strînge pancarda STUDENȚII PENTRU LIBERTATE chiar înainte ca porcii să intre în acțiune. Fotograful îl prinsese tocmai bine - nimeni nu se putea uita la poză fără să simtă ceva pentru el - dar subtitlul îi plăcea chiar şi mai mult. „Tinerețe în suferință". Inocența tinerească, speranța zilei de mîine (toate adunate în el) sfărîmate de către statul fascist. Care era numele celui care fusese într-adevăr rănit? Tînărul urîțel, cu ochelari? Nu-şi putea aminti, dar chiar nu conta.

Şi apoi zbieră soneria de la uşă, iar el se îndreptă, îşi netezi cutele de pe togă şi lăsa Zîmbetul să-i inunde fața precum lumina venită din soarele de dimineață.

Pe la vreo zece, petrecerea era în toi, stereoul urla, perechile se tăvăleau pe covoare şi canapele, oamenii se strînseră în grupulețe, cîțiva se îngrămădiră în colțuri, dîndu-i drumul - doar Dumnezeu ştie cine ce adusese, dar erau o mulțime de priviri sticloase ce pluteau prin jur. Din punct de vedere politic, era o petrecere echilibrată. Cîțiva activişti ai vechii gărzi, însă majoritatea din eşalonul al doilea, toți cei care văzuseră „Times" şi picau în fund cînd el le zîmbea. Cîțiva peste treizeci de ani, dar asta doar dădea contrast, ce dracu'.

Iar apoi o puicuță se lipi de el şi lui îi trebuiră cîteva momente să-şi aducă aminte de ea. Cît trecuse de cînd făcuse ultimul număr cu Sue? Isuse, o uitase uşor. Se întrebă cu cine venise; era absolut sigur că nu o invitase.

– E o petrecere mişto, Jeff, pe bune, şopti ea, iar el simți că trebuie să-i spună să meargă să se spele pe dinți.

Era o pauză scurtă a muzicii şi zgomotele din fundal deveniseră mai puternice - cuburi de gheață clincănind în pahare, o gagicuță chihotind, cîțiva tineri tuşind, neputînd să păstreze în plămîni fumul, conversația zgomotoasă a oamenilor care nu se adaptaseră la liniştea bruscă.

Fusese un moment delicat pe la începutul serii, cînd un specimen mai în vîrstă a ieşit la rampă cu o chitară veche; nu s-a putut face nimic pentru el decît să facă pereche cu un instrument cu doisprezece corzi pe care Jeff îl ținea ascuns în debara, apoi să interpreteze cîteva cîntece solo înainte să zîmbească şi să spună: „Asta-i o petrecere, nu un recital" şi să dea drumul iar la stereo. Mr. Guitar Man ieşise onorabil atunci, iar acum stătea la fereastră, pe o canapea spațioasă, rechiziționată de alții, şi fixa melancolic întunericul.

– ...A trecut atît de mult, zicea Sue, încercînd să-i atragă atenția.

El era doar pe jumătate atent la ea; tot ce voia era să scape, să bea şi să flirteze cu blondina din camera de zi care fusese atît de copleşită de prezența lui mai devreme.

Acuzator:

– Nu mă asculți!

El îi dădu la o parte mîna de pe umărul lui şi simți că ea devine rigidă. Lumina din bucătărie era slabă, însă el putu să observe venele estompate ce pulsau pe gîtul ei şi fina rețea de linii ce începea să apară în jurul ochilor ei.

– Pardon, Sue, spuneai ceva?

Nasoală treabă, însă dacă n-o făcea el, ar fi făcut-o altul - trebuie să ai douăzeci şi cinci de ani, să fi din piatră. Apoi se depărtă, murmurînd curtenitor „Scuză-mă, Sue, trebuie să-mi umplu paharul", iar ea dispăru în camera de zi să se întindă pe canapea lîngă Mr. Guitar Man. Poate că se meritau unul pe altul, gîndi el. Goticul american, adus la zi.

După asta îşi reumplu paharul de hîrtie din ulciorul cu vin roze, petrecerea începu din nou şi era minunat, tare minunat.

– Phii, domnule Beall, am văzut fotografia dumitale din „Times", cea în care porcii vă ciomăgeau.

Un boboc ai cărui obraji netezi străluceau transpirați din cauza vinului cald - Jeff îl văzuse învîrtindu-se prin jur cînd ocupaseră sala de lectură de la Poly Sci.

– Nu a durut - porcii sînt cu toții nişte pederaşti, nu lovesc prea tare.

– Trebuie că a fost o adevărată călătorie interioară, spuse puştiul compătimitor, apoi se lăsă dus de curent în vreme ce Jeff se încruntă şi se întrebă tulburat ce voise puştiul să spună şi reflectă, însă doar pentru o clipă, la cît de grozav ar fi dacă ar avea iarăşi şaptesprezece ani.

Apoi începu să soarbă din vin şi lăsă conversația din cameră să-l acopere aşa cum apa acoperă farfuriile dintr-o chiuvetă.

– ...produsele sintetice sînt de-a dreptul mizerabile...

– ...cei mandatați sînt pe cale să ucidă lumea a treia...

– ...bineînțeles, dar Dylan s-a descurcat, gagiule...

– ...hrană sufletească, asta-i un exemplu...

– Căca-m-aş pe establishment, spuse Jeff prietenos fără să-i adreseze nimănui această replică, apoi se furişă în bucătărie să mai aducă nişte salam.

Blonda stătea într-un colţ cu un tip strident de curat ce era tuns scurt şi purta o jachetă Nehru şi mătănii - sărmanul nătîng se împotmolise la faza de-a-pipăitelea. Mai era şi tare ameţit şi gagicuţa părea să aibă nevoie să fie salvată. Luă două farfurii cu gustări din carne şi spuse:

– Hei, puicuţo, ce-ai zice să-mi dai o mînă de ajutor?

Ea veni repede şi îi oferi un zîmbet recunoscător. Avea vreo şaptesprezece ani, păr pînă la talie şi ochi verzi - *cu siguranţă* că le făcea pe celelalte gagici de la petrecere să arate ca nişte cotoroanţe.

– Ascultă, gagiule, a venit cu mine, e a mea!

Privirea rezervată, nivelată, cu ochii îngustîndu-i-se un pic.

– Oi fi vreun reacţionar, omule? Nu ai drept de proprietate asupra *nimănui!*

Iar apoi o împinse pe puicuţă în camera de zi şi lăsă farfuriile pe masă. Cineva îi oferi o ţigară cu marijuana, el luă un fum şi i-o trecu fetei. Întotdeauna tragi un fum din convenienţe sociale, dar niciodată nu te ameţeşti; e prea uşor să dezamăgeşti vechea gardă.

Fata îl privea cu ochii mari, iar el încuviinţă pentru sine, în regulă, ea era *aleasa.*

– Mulţumesc, spuse ea.

În glasul ei era exact încărcătura de emoţie corectă şi el îi oferi privirea Sincerului şi spuse:

– Mijloacele de producţie aparţin statului.

Nu era deloc o frază rea.

Ea trase din ţigară şi îi ţinu respiraţia o clipă îndelungată. După ce expiră, încuviinţă arătînd spre stereo şi spuse:

– „Toţi pentru Unu!" sunt tari.

– „Din Leagăn pînă-n Mormînt", zise el, neputîndu-se abţine să n-o corecteze. Cu Plimbîndu-mă WSAN a difuzat-o în dimineaţa asta; mîine va fi în toată ţara.

Ea scutură din cap şi îşi luă o înfăţişare serioasă.

– Sună ca ei, dar nu sunt - conducătorul formaţiei e prieten cu mine.

Pentru o clipă lumea îi alunecă printre degete, căci brusc nu mai era sigur pe sine. Apoi îşi reveni iar, afişînd Zîmbetul şi, strîngîndu-i mîna, spuse:

– Să nu pleci acasă devreme - de fapt, să nu pleci deloc.

Şi ştiu că nu avea să plece.

Un murmur furios se ridica din zarva de fundal, precum fumul se ridică dintr-o perie arzîndă. Un grup micuţ de maoişti se ridicase împotriva socialiştilor progresişti şi cineva îl strigă:

– Ce crezi, Jeff?

Se lăsă o tăcere respectuoasă şi asta îi plăcu mai mult.

– Lucraţi cu porcii, spuse el automat. Pur şi simplu jucaţi în mîinile establishmentului.

Un murmur de aprobare şi confruntarea se sparse într-o duzină de dispute diferite, apoi din stereo începu un număr de rock şi sunetele puternice învăluiră camera ca o maree.

– Tare, spuse o voce.

Un bătrîn de vreo treizeci şi cinci de ani, chel. Poate un profesor ce a spart petrecerea doar ca să-şi facă numărul în fața unei puicuțe.

– E o replică bună la toate, zise Jeff uşor.

– Sunt Jenkins, Studii Asiatice. Ți-am văzut fotografia în „Times".

O încuviințare. Ai răbdare, vezi ce vrea.

Jenkins îl studie cu precauție pentru o clipă, apoi îşi drese glasul şi spuse:

– După ore conduc Seminarul Libertății. Avem nevoie de instructori pentru bobocii din ghetouri - te-am văzut la întrunirea noastră de săptămîna trecută şi am crezut că s-ar putea să vrei să ne ajuți.

Nu există sfîrşit în lucrurile fanteziste pe care oamenii vor să le faci.

– Îmi pare rău, bărbate, nu-i treaba mea, spuse el rece şi începu să se îndepărteze.

Blonda se întoarse într-un colț cu tipul în jachetă Nehru şi era timpul să termine chestia asta.

Jenkins zîmbi uşor, privind spre paharul cu băutură.

– Nu prea există reportaje în presă, nu există garanția că-ți va apărea poza în ziar.

Ca să vezi, al naibii băşinos condescendent: ai crede că n-a mai fost niciodată refuzat înainte! îşi zise Jeff zăpăcit.

– Stai cuminte, boşorogule! Ascultă, intră acolo, poartă semnele şi vei fi ciomăgit! Şi crezi că cineva are să plîngă după *tine?* Mai termină, ce mama dracului! Eu îmi fac treburile mele, tu pe ale tale.

Mai sfinte decît tine, *rahatule.*

Iarăşi murmurul petrecerii, cineva care era bolnav, păcănitul provocat de încuierea uşii la dormitor, o gagicuță plîngînd în bucătărie şi cineva rîzînd isteric în camera de zi, mirosul acru al fumului, vinului şi prea multor persoane. Cristoase, el nu invitase nici jumătate din numărul ăsta - cîteva țigări ardeau pe pervazul ferestrei, băltoacele împrăştiate pe covorul decolorat se infiltrau încet în lînă, mirosul dulceag de băutură, iar el luase nişte drog şi...

Cineva se agăța de el, cineva ce respira greu.

– Vreau să... fim singuri, Jeff.

Femeile bătrîne, cîinii şi Ann Polanski îl iubeau. Radicala de ieri, studenta profesionistă ce se căznea să-şi ia licența în sociologie şi pe care avea s-o obțină cam la A Doua Venire. Beată criță şi probabil autocompătimindu-se căci, la treizeci de ani, era ultima dintre vestalele virgine; iubeşte-mă, iubeşte-mi complexul de vinovăție şi cine dracu' voia genul ăsta de afacere.

– E o fată nefericită în bucătărie şi toate prostiile astea, spuse el, încercînd să se strecoare. Vin imediat.

Ea se agăță de el. Îşi linse buzele, încercă să scoată cuvintele fără să le pocească şi, cînd în sfîrşit ele veniră, păreau nişte perle înşirate pe o sfoară.

– Vreau doar să spun... minunată petrecere.

Îşi închise ochii şi, pentru un moment de panică, el se temu că avea să vomite pe toga lui. Apoi ea dădu la o parte o şuviță de păr ce-i cădea pe ochi şi încercă din greu să-şi concentreze privirea asupra lui.

– Nu ştiu... cum o faci, Jeff, spuse ea, închizînd iarăşi ochii. Generații împuțite... la doi ani de acum... nu-ți poți da seama de atitudinea corectă de la o zi la alta...alta... schimbări, totul se schimbă atît de repede... trebuie să fii un adevărat mincinos ca să ții ritmul cu ei.

El putu să simtă arşiţa ridicîndu-i-se din ceafă. Era prea bătrînă, avea zece kile în plus şi nu va obţine licenţa nici într-un milion de ani, şi *ea* voia să-l pună pe *el* jos.

– Te-ai gîndit vreodată la asta? întrebă ea pe un ton dintr-o dată înţelept.

– Nu cred, spuse el degajat.

Iar apoi ea se agăţa iarăşi de el şi nu era pentru sprijin. El putu simţi cum i se furnică pielea - fierbinte, asudată şi mirosind a menstruaţie. Se stăpîni şi o ţinu blînd în braţe un moment, iar, cînd ea se uită brusc la el cu speranţă, murmură:

– Aş fi vrut să te ajut, Ann. Chiar c-aş fi vrut, dar ar fi ca şi cum mi-aş trage-o cu maică-mea.

– Eşti un fiu de curvă împuţită, zise ea calm.

După asta, el se întoarse în camera de zi. Ann se topi în fundal, precum trandafirii de pe un tapet vechi, zgomotele şi căldura din cameră îl sufocau şi putu să simtă că începe să se înece în propria lui petrecere.

Cu colţul ochiului prinse imaginea fugară a vechii canapele de lîngă fereastră. Mr. Guitar Man se juca cu o băutură în care gheaţa se topise de mult; Sue, stînd lîngă el, arăta de treizeci şi cinci de ani, nu de douăzeci şi cinci. Începu să se ofilească chiar în faţa lui. Jenkins era lîngă ea, faţa fiindu-i o mască a singurătăţii; la capătul îndepărtat, stătea Ann, cu ochii închişi. Probabil cufundată în gînduri. Toţi aveau o privire stranie, înfricoşătoare, îngheţată, ca cea a statuilor de ceară dintr-un muzeu.

El se înfioră, apoi fu încă o dată absorbit de petrecere. El era gagiul care o făcea să ticăie, care o făcea să meargă, era tipul cu organizarea. Era oglindă pentru oamenii care voiau să verifice cum le stă mustaţa, cum le cade toga, dacă zîmbetul e potrivit şi înfăţişarea „adevărată”. El era eroul, vedeta, cîştigătorul ce trebuia purtat pe braţe.

Putea simţi cum egoul i se măreşte şi umple camera ca stiro-spuma şi ştia că era *foarte* pilit, însă se simţea bine - muzica era la fel de clară ca diamantele şi mîncarea era ambrozie, iar toţi... toţi îl iubeau.

Era două dimineaţa cînd, din senin, pe deasupra urletului petrecerii, el auzi soneria de la uşă şi ştiu instinctiv că nu era poliţia. Însă, la fel de instinctiv, ştiu că, indiferent cine era, nu trebuiau lăsaţi să intre. Apoi se auzi un rîs şi un strigăt din hol şi o izbitură în uşă, iar petrecerea din jurul lui îngheţă - era de parcă ai fi privit un film în care se fixează pe un singur cadru. Dansuri, rîsete, strigăte, iar apoi tăcere bruscă şi camera plină de statui din ipsos.

Cineva avansă spre uşă şi el vru să strige *Nu-i lăsa înăuntrul,* iar apoi uşa se deschise şi gloata rînjită de afară năvăli ca o grămadă de frunze măturate de vînt. Trăgeau la petrecerea lui ca nişte magneţi umani şi mişcarea din cameră începu să se învioreze, iar, peste cîteva secunde, petrecerea zbiera iarăşi.

Jeff nu-i cunoştea pe nici unul dintre ei.

Stătea singur într-un colţ, petrecerea se învolbura pe lîngă el, însă nu-l atingea niciodată, ca nişte valuri ce se sparg în jurul unei pietre, iar apoi cineva apăru în faţa lui.

– Deci tu eşti Jeffrey.

Ura numele întreg, ura tonul condescendent.

Străinul era îmbrăcat în negru şi avea o mustață lungă, neagră, ca un cowboy ticălos din vechime, şi ceva din interiorul lui Jeff îi şopti: *Ăsta-i tare.* Purta o insignă ELIBERAȚI-L PE LEONARD şi cine mama dracului mai era şi Leonard ăsta, oricum?

– Numele mi-e Lee, spuse străinul cu o voce profundă, un bas şi Jeff bănui că lucrase din greu s-o facă atît de joasă.

Apoi Lee puse mîna pe toga lui Jeff şi lumea din jurul lor deveni brusc tăcută şi tensionată, iar străinul zise:

– Păcat că se murdăreşte aşa de uşor.

Cineva rîse, iar Jeff nu se gîndi la nici o replică pe care să i-o dea. Apoi o gagică pe care nu o cunoştea ieşi în față şi spuse:

– Ți-am văzut fotografia din „Times" - arătai drăgălaş.

O mulțime de oameni rîseră, apoi se risipiră cu toții, iar Jeff se surprinse că se holba la vinul din paharul de hîrtie şi observă că gheața pe care o aruncase în el ca să-l răcească aproape se topise.

Dispăru în bucătărie, dădu nas în nas cu blonda şi ea aproape că scăpă farfuriile cu sandvişuri pe podea, iar el aproape că alunecă pe ele. Apoi zise:

– Ai de gînd să rămîi, nu-i aşa?

Ea îl privi de parcă n-ar fi fost sigură cine era el şi spuse:

– Mai întrebi?

Fata se strecură în camera de zi pe sub brațul lui.

El se întoarse la petrecere, încercă să-şi liniştească panica şi dădu de tinerelul care fusese la greva de la Poly Sci. Togă nenorocită, gîndea el furios, togă nenorocită şi de rahat. Încercă să înnoade o conversație, însă puştiul chihoti şi spuse: „Mai tîrziu omule" şi se duse la grupul care se strînsese în jurul cowboyului în negru.

– Nu te poți încrede în cîini, spunea cowboyul, ei vor ataca proletarii de fiecare dată. Pe de altă parte, poliția este predictibilă.

Un cor de consimțire; mulțimea crescu. Jeff nu avea nici cea mai mică idee despre ce vorbeau.

Se îndreptă clătinîndu-se spre fereastra deschisă şi încercă să tragă în piept nişte aer proaspăt şi să facă să înceteze învîrtitul camerei. De jos, din stradă se auzeau strigăte şi cîntece, iar el se aplecă să vadă ce se întîmplă. Nişte studenți cherchelițimergeau împleticindu-se pe stradă, cîntînd un cîntec pop - însă el nu putea recunoaşte melodia, *nu putea recunoaşte melodia,* nici măcar nu-şi putea aminti să fi auzit-o vreodată. Mai departe pe stradă, sub un felinar, o mică armată de femei picta fațadele magazinelor şi schimbau firmele. Privi cu atenție, însă nu putu să găsească familiara cafenea Eu şi tu; firma care se balansa deasupra trotuarului dispăruse şi locul ei fusese luat de ceva pe care scria **ŞANDRAMAUA**. Nu mai cunoştea strada, îşi dădu seama el brusc: toate localurile „adevărate", localurile lui, dispăruseră, nu mai auzise niciodată cîntecele acelea, nu mai putea ține în frîu gaşca lui şi numai cunoştea oamenii şi... *cine mama dracului era Leonard, oricum?*

La fiecare doi ani, spusese Ann. Şi din ce în ce mai repede. Însă nu observi bobocii pînă în ziua cînd dau în floare.

Iar apoi se cufundă în canapeaua de la fereastră, ținînd încă strîns paharul de hîrtie. Se aşeză lîngă Mr. Guitar Man, Sue, Jenkins şi Ann. Putea simți

gheața cum i se furişează pe față, putea simți ceva uşor şi moale pe gîtul şi umerii lui.

Era, îşi imagină el, praful aşternîndu-se uşurel.

[Originally published in „*Playboy*", June 1969. În românește povestirea a fost publicată în *Jurnalul SF* nr. 85/ 1994]